

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА
НАОА**

**ДОКЛАД
НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ И
ИЗКУСТВА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА
АКРЕДИТАЦИЯ
НА НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
„ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“ – СОФИЯ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършената процедурата за **последваща институционална акредитация** на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (28.04.2022 г.) Критерии за последваща институционална акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

Процедури/Решения	Номер и дата на протокол/ дата на извършено действие
Заявление от висшето училище	Вх. № ОА-01-71/28.02.2025
Откриване на процедурата от АС на НАОА	27.03.2025/6
Заплащане на таксата от ВУ	Дата:
Утвърждаване на състав на ЕГ от АС на НАОА	09.09.2025/16
Период на предварителна подготовка: - преглед на наличните документи и данни; - изискване на допълнителна информация (при необходимост)	15-30.9.2025 г.
Посещение на ЕГ във ВУ и провеждане на срещи с академичното ръководство на ВУ и на основните звена, с преподаватели, студенти, докторанти, потребители на кадри, други заинтересовани страни	1 – 3.10.2025 г.
Подготовка на доклада на ЕГ	3 – 28.10.2025 г.
Обсъждане и примане на Доклад на ЕГ от ПКХНИ	29.10.2025/23
Обсъждане и примане на Доклад на ПКХНИ и изпращането му до ВУ за становище	05.11.2025/24
След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	Ноември 2025

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

Ръководител:

1. проф. д.изк. Елисавета Борисова Вълчинова-Чендова (представител на практиката, пенсионер от ИИИЗк БАН и НБУ)

Членове:

2. проф. д.изк. Иванка Аспарухова Влаева-Стоянова (ЮЗУ);
3. проф. д-р Катя Гинева Кайрякова (ВСУ);
4. доц. д-р Силвана Колева Карагъозева (СУ);
5. доц. Мария Янкова (Hochschule für Musik und Theater в Хамбург, Германия).

Наблюдаващ процедурата член на ПКХНИ: проф. д-р Милена Георгиева Шушулова-Павлова

Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София е висше училище по смисъла на чл. 17, ал. 3 от ЗВО с акредитирани две професионални направления – 8.3. *Музикално и танцово изкуство* от област 8. Изкуства и 1.3. *Педагогика на обучението по...* от област 1. Педагогически науки.

Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ е учредена под името Държавна музикална академия с Указ на Цар Борис III (№145/21.07.1921). Тя е първата и най-мощна музикална образователна институция и днес. Редовната концертна дейност на ДМА (тогава) и все по-големият обществен интерес към музикалното изкуство довеждат до създаването през 1928 на Академичния симфоничен оркестър (АСО) с диригент Саша Попов и на Дамския хор с диригент Добри Христов – големи музиканти в началото на академичната ни музикална история. През 1954 (вече при Социалистическа България) ДМА се преименува в Българска държавна консерватория (БДК), както е прието в Съветския съюз, и се реструктурира в три факултета: Теоретико-композиторски и диригентски, Инструментален и Вокален. През 1955 се създават щатен хор и щатен симфоничен оркестър (наследник на АСО), необходими за учебната работа. Към Вокалния факултет се основава Оперна студия (1950) и Учебен оперен театър (1964) – днес вече е Учебен музикален театър. През 1995 БДК приема името Държавна музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в чест на именития български композитор и педагог, а в 2006 става Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“.

При подаване на документите за програмна акредитация през юни 2024 г. НМА взема управленско решение да се акредитира само ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство* и да не се акредитира ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...*, поради отчитане на резултатите от проведен анализ на развойните процеси в ПР 1.3. в Академията. НМА предприема управленски стъпки в две насоки: първата е свързана с разработването на модули, позволяващи придобиване на учителска правоспособност в рамките на специалностите от ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство* като се продължава възможността за осигуряване на специализирана педагогическа подготовка, позволяваща придобиване на учителска правоспособност в рамките на специалностите от ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство*; втората е разработване на съвместната специалност (магистър след бакалавър, заедно с АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив) ИТПОМ – „Иновативни технологии в Педагогика на обучението по музика“.

В над стогодишната история на съществуването си НМА се е доказала като институция, изграждаща творчески личности в областта на музикалното, по-късно и на танцовото изкуство, артисти със висококачествени изяви по световните сцени, изследователи, участващи в международен научен обмен.

ВЪВЕДЕНИЕ

С решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 13 от 27.06.2019 г.) Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ е получила институционална акредитация за срок от 6 години с оценка 9,29 (девет цяло и двадесет и девет стотни), валидна до 27.06.2025 г. Определен е капацитет на висшето училище от **1500 студенти и докторанти**. Акредитирани са 2 професионални направления, в които се осъществява обучение в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“.¹ Повечето специалности са в редовна форма на обучение, 1 специалност е задочна форма на обучение за бакалавър (балетна педагогика).

Таблица 1. Акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, оценка и капацитет:

Професионално направление / специалност от регулираните професии	Дата на дадена акредитация* / Срок на валидност на акредитацията	Оценка	Капацитет на ПН/СРП		
			бакалавър	магистър	общо
1.3. Педагогика на обучението по....	22.01.2019 / 22.01.2024	7,78	80	70	150
8.3. Музикално и танцово изкуство	21.07.2020 / 22.01.2026	9,47	1 010	320	1 330
Общ капацитет на ВУ			1090	390	1480

(данни от сайта на НАОА)

¹ НАОА дава програмна акредитация на ПН 1.3.Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогическа наука, в НМА на основание обща оценка: 7,78 (седем цяло и седемдесет и осемстотни) за: • ОКС „бакалавър“ по „Педагогика на обучението по музика“ – редовна форма на обучение; • ОКС „магистър“ по „Педагогика на обучението по музика“ – два и четири семестъра, редовна форма на обучение.

НАОА дава програмна акредитация на ПН 8.3 Музикално и танцово изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на НМА, на основание обща оценка 9.47 (девет цяло и четиридесет и седем стотни):

за ОКС „бакалавър“ Редовна форма на обучение: **Инструментален факултет:** Инструментално изкуство – вид инструмент: Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдхорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти, Келтска арфа (нова специалност), Тенорхорн (нова специалност), Баритонхорн (нова специалност); Фолклорно-инструментално изкуство: Кавал (нова специалност), Гъдулка (нова специалност), Гайда (нова специалност), Тамбура (нова специалност), Фолклорно пеене (нова специалност). **Вокален факултет:** Класическо пеене, Музикално-сценична режисура, Поп и джаз пеене, Поп и джаз инструмент (Пиано, Китара, Бас-китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти). **Теоретико-композиторски и диригентски факултет:** Звукорежисура, звуков и медиен дизайн.

за ОКС „бакалавър“ Задочна форма на обучение: **Вокален факултет:** Балетна педагогика.

за ОКС „магистър“ (след средно образование) Редовна форма на обучение: **Теоретико-композиторски и диригентски факултет:** Музикознание, Композиция, Хорово дирижиране, Оперно-симфонично дирижиране, Дирижиране духов оркестър, Теория на музиката (нова специалност).

за ОКС „магистър“ Редовна форма на обучение: **Инструментален факултет:** Инструментално изкуство – вид инструмент: Пиано, Акордеон, Цигулка, Класическа китара, Виола, Виолончело, Контрабас, Арфа, Флейта, Обой, Кларинет, Фагот, Валдхорна, Тромпет, Цугтромбон, Туба, Ударни инструменти, Инструментално изкуство – Камерна музика, Инструментална педагогика, Клавирен съпровод, Орган, Чембало. **Вокален факултет:** Класическо пеене Камерно пеене Оперета и мюзикъл, Балетно изкуство – Балетна педагогика, Музикално-сценична режисура, Балетна режисура, Вокална педагогика, Поп и джаз пеене, Поп и джаз инструмент – Пиано, Китара, Бас-китара, Контрабас, Флейта, Саксофон, Тромпет, Цугтромбон, Ударни инструменти.

за ОКС „магистър“ (след ОКС „Бакалавър“) **Теоретико-композиторски и диригентски факултет:** Музикознание, Композиция, Хорово дирижиране, Оперно-симфонично дирижиране, Дирижиране на духов оркестър, Звукорежисура, звуков и медиен дизайн, Медийна композиция и електроакустична музика, Музикотерапия, Менджимънт на музикалните индустрии, Звукорежисура и звуков дизайн за игри (нова специалност).

Таблица 2. Акредитирани докторски програми в НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Наименование на ДП	Дата на дадена акредитация/ Акредитирана до:	Оценка	Професионално направление
Музикознание и музикално изкуство	02.07.2022 г.	9.50	8.3. Музикално и танцово изкуство

Капацитет на ВУ от предходната процедура	Брой обучавани студенти и докторанти във всички ПН и СРП през последната учебна година на периода на акредитация	Ефективно усвоен капацитет (процентно съотношение на обучаваните през последната учебна година към капацитета от предходната процедура)	Общ капацитет (сума от разрешения капацитет за всички ПН и СРП към 01.10.2025 г.
1500	795	53%	1480

При даден капацитет през 2019 г. от **1500** студенти, по данни от НАЦИД броят обучавани студенти в края на учебната 2023/2024 г. е **655** (21 в ПН 1.3. и 634 в ПН 8.3.) и докторанти за 2024 г. – **140. Общо: 795.**

Към момента в структурата на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ се включват 3 факултета с общо 11 катедри, както следва:

Теоретико-композиторски и диригентски факултет (ТКДФ) с катедри:

- „Теория на музиката“
- „История на музиката и етномузикология“
- „Дирижиране и композиция“
- „Пиано“.

Инструментален факултет (ИФ) с катедри:

- „Клавирна катедра“
- „Струнни инструменти“
- „Духови и ударни инструменти“
- „Камерна музика и съпровод“.

Вокален факултет (ВФ) с катедри:

- „Класическо пеене“
- „Музикално-сценично изкуство“
- „Поп и джаз изкуство“.

Според становището на Ректора на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ (вх. № ОА-04-572/10.11.2025 г.) в оценявания доклад на ПКХНИ не са установени фактически несъответствия.

I. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната акредитация Акредитационният съвет на НАОА е направил 2 препоръки към Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в съответствие с нормативно установените изисквания към датата на акредитацията:

Препоръка №1. Да се модернизира сайтът на НМА с повече възможности за информация, включително допълване и актуализиране на системата Академичен център за електронно и дистанционно обучение (АЦЕДО) и Електронната система за управление (ЕСУ) на НМА.

Срок: до края на учебната 2019-2020 г.

Препоръка №2. Да се изгради по-активна система за тютюрство, особено в I и II година на обучение на студентите.

Срок: до края на учебната 2019-2020 г.

Акредитационният съвет на НАОА на **15.02.2024 г. (Протокол № 2)** е утвърдил доклада на ПК за САНК относно следакредитационното наблюдение и контрол по изпълнение на препоръките и е констатирал, че НМА „Проф. Панчо Владигеров“ е **изпълнила всички препоръки (№ 1 и № 2), формулирани в решението на Акредитационния съвет на НАОА от 27.06.2019 г. (Протокол № 13).**

Дейности и резултати по изпълнение на препоръка 1:

Процесът на създаване на нов сайт на НМА е започнал още през 2018 г. (*Приложение 1 към доклад за изпълнение на препоръките, договор за сайт 1*). Новото ръководство на Академията е сключило нов договор за изработване на сайт – на 5 март 2021 г. (*Приложение 1 към доклад за изпълнение на препоръките, договор за сайт 2*), в изпълнение на който е осъществен настоящият сайт – вж. <https://nma.bg/>

В момента се изгражда нова система за обучение и управление на ресурсите по проект BG05M2OP001-2.016-0034-C01 „Модернизация на учебния процес в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ и АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ (асоциирани партньори MDW – Виена; KUG – Грац; Кралска консерватория – Хага), при който към дигитализираното обучение се включват Центърът за електронно и дистанционно управление и Електронната система за управление на НМА – *Приложение 1 към доклад за изпълнение на препоръките, договор за софтуерна платформа*

Дейности и резултати по изпълнение на препоръка 2:

Системата за тютюрство е въведена в действие при новото ръководство на Академията, с решение на Академичния съвет от 08.10.2020 г. – *Приложение 2 към доклад за изпълнение на препоръките* (двумесечното забавяне се дължи на извънредните епидемиологични мерки през 2020 г.). Контактите с тютюрите са видни на:

Теоретико-композиторски и диригентски факултет: https://nma.bg/wp-content/uploads/tuturi_TKDF.pdf

Вокален факултет: https://nma.bg/wp-content/uploads/tuturi_VF.pdf

Инструментален факултет: https://nma.bg/wp-content/uploads/tuturi_IF.pdf

Може да се приеме, че препоръките 1 и 2 са изпълнени.

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗВО

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 77, АЛ. 3, Т. 2-4 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

Q1.1.1 ВУ организира своите дейности в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

Мисията, целите и задачите в стратегията за развитие на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ са публично оповестени, както и политиката на институцията за осигуряване на качеството на обучение. НМА се ръководи от законосъобразни принципи, които са в синхрон с обществото и потребителите на кадрината на академията. Мисията на НМА включва: изграждането на високо професионално подготвени, социално приложими, адаптивни към изискванията на пазара на труда и конкурентноспособни специалисти. Същевременно с художественотворческата и изследователската си дейност, с високотехнологичните възможности за работа върху обработката и възпроизводството на звука НМА се проявява като артистичен, научен и иновативно-приложен академичен център в България. В Стратегията за развитие на НМА за периода 2020 – 2024 г. са очертани основни цели на цялостната система по оценяване, поддържане и управление на качеството. Системата за осигуряване на качеството се основава на: националните законови нормативни актове, свързани с висшето образование; вътрешната Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав (СОПКОАС); работни инструкции, правила, процедури и стандарти. Те обхващат цикъла по създаване, одобряване, обновяване и оценяване на учебната документация; оценка на материалната база; оценка на научноизследователската дейност; оценка на художественотворческата дейност; оценка на преподавателския и административен персонал и ефективен мониторинг. Мониторингът и конкретните коригиращи действия се осъществяват регулярно и те са отразени в протоколите на АКСООК и на факултетните комисии ФККО (предоставени са 17 за периода 2021 – 2023 г.). Основни документи, регламентиращи дейностите по поддържане и управление на качеството в образователния процес са:

- Правилник за устройството и дейността на НМА
- Правилник за защита на интелектуалната собственост в НМА
- Правила за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити
- Правилник за дейността на комисията по учебна дейност.

Качеството на обучението се гарантира и чрез разработените в съответствие със ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ:

- Правилник на НМА за прилагане на ЗРАСРБ
- Правила за изискванията и реда за развитие на академичния състав в НМА
- Правилник за атестиране на академичния състав на НМА

Q1.1.2. Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

Дейностите в НМА са подчинени на институционалната система за качество (СОПКОАС). Осигуряването на качеството на обучението и на академичния състав е важен стратегически приоритет. Осъществява се взаимодействие с обучаваните и работодателите, за което са предоставени протоколи от заседания на АКСООК и ФККО. Органите за оценяване, поддържане и управление на качеството разработват критерии и показатели за наблюдение и оценка, извършват актуализация на вътрешнонормативните документи, анализират актуалния опит на сродни висши училища, проучват мнението на студентите, на партньорските работодателски институции, в които се извяват обучаваните, извършват периодични одити на учебната документация, на функционирането на учебните планове и програми. Решенията им се съдържат в протоколите от техните заседания. Академичният съвет периодично обсъжда и приема или актуализира действащите вътрешнонормативни документи – правилници, правила, Етичен кодекс, които се публикуват на интернет страницата на НМА. Цялостната система говори за висока култура на качеството и институцията НМА, подкрепяща и развиваща спецификата на академията – да обучава висококачествени кадри в областта на музикалните и танови изкуства.

N1.1.1. Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството във ВУ

За осигуряване на качеството на членовете на комисиите по качеството, за да функционира Системата за осигуряване на качеството, в НМА е проведено 1 обучение през периода на акредитация – 2022 г.

Q1.1.3. Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

Административната структура на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението (СОПКОАС) е допълнение към съществуващата структура на три управленски нива в НМА – академично, факултетно, катедрено със съответни комисии АКСООК, ФККО и катедрени отговорници. Те проучват мнения на преподаватели, студенти, потребители, събират данни, оценяват резултатите. Дейностите им са в съответствие със СОПКОАС.

Системата е подложена на мониторинг, като в специализираните комисии са включени студенти, докторанти и специалисти от практиката. Доказателство за това са заповедите и протоколите от проведените 11 вътрешни одита. (Приложение 1б). В тях се анализират, оценяват и са дадени препоръки по отношение на учебната документация, характеристиките и качеството на обучение. В резултат на това са направени предложения и са актуализирани на 100% всички учебни планове и програми, за по-добрата професионалната подготовка на обучаващите се, които да отговорят на актуалните изисквания в практиката.

N1.1.2. Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав.

В НМА съществува система за проучване чрез анкети на мнението на студентите и други заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав. **За акредитирания период са проведени 9 броя проучвания на мнението на студенти и партньори и 17 на работодатели. (Приложение 2. Протоколи СОПКО)** На тази база е посочено изготвяне на 9 анализа. Този процес може да се развива.

N1.1.3. Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството /след последната акредитация/

Общият брой проведени вътрешни одити на учебни планове и програми за акредитационния период е **11**. В периода 2020 – 2024 г. **средногодишният брой вътрешни одити е 2,2**.

Q1.1.4. Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни.

Качеството на обучението и на академичния състав се оценява чрез анкетно проучване на студентското мнение и на другите заинтересовани страни. В документацията, представена за акредитация от НМА, има приложена разработена **Карта за оценяване на качеството на обучение**. В нея са разработени критерии и показатели за наблюдение и оценка. При обсъждането и приемането на плановете и програмите в катедрите регламентирано участват и представители на студентите и работодателските институции. В периода за акредитация са направени **17 анкетни проучвания с работодатели** относно нивото на обучение и препоръки за подобряване на работата на младите специалисти в практиката. Дадени са предложения за промени в учебни планове и програми, които се анализират от комисиите по качеството и по учебната дейност и се използват активно за вземане на решения за актуализация на учебния процес.

N1.1.4. Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството.

За периода от 2019 до 2024 г. са посочени следните външни одити:

- 7 бр. Сметна палата
- 2 бр. АДФИ
- 1 бр. МОН
- 2 бр. НАОА.

Средногодишният брой проведени външни одити е 2,4.

Q1.1.5. Ефективност (разбрана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението.

Ефективността на Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на академичния състав се гарантира чрез непрекъснат мониторинг на текущото състояние от изградените академични структури, външна оценка от студенти, докторанти и потребители и проследяване на факторите, които оказват влияние върху развитието му. **В края на 2023 и началото на 2024 г. са актуализирани плановете и програмите на всички специалности в трите факултета. Това е резултат на редовно проучване и анализ от съответните комисии.**

В съответствие с новите изисквания на съвременното образование се осъществява процес на интегриране на електронното обучение; въвеждане, надграждане и интегриране на разнообразни информационни и комуникационни технологии в традиционния образователен процес; изграждане на платформа за електронно, онлайн и смесено обучение (MOODLE); започнато е разработване на курсове за специалностите и дисциплините, за които този начин на преподаване е възможен, чрез създаване и поддържане на модули и програми с електронно базирани учебни дейности и учебни материали. За осъществяване на тези цели е създаден **Академичен център за иновативни и образователни технологии в цялостния образователен процес**. Академичният център е нов в НМА и подлежи на развитие в следващия акредитационен период.

В НМА се работи за поддържане на качествен академичен състав; създават се условия за активно участие на студенти и докторанти в научна и художественотворческа дейност; работи се за академично кариерно израстване на младите преподаватели; стимулират се научни и художественотворчески постижения на академичния състав; осъществява се

изходяща и входяща мобилност на преподаватели и студенти чрез програмата за международна академична мобилност Еразъм+.

Q1.1.6. ВУ гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

В НМА е приет *Етичен кодекс за преподаватели и студенти*, с който са утвърдени условията и нормите за гарантиране на залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към дискриминация, плагиатство и академични измами. Функционира *Комисията по етика на НМА*. Тя, заедно с Академичната и факултетните комисии по качеството, съдействат за неговото прилагане.

От 2020 г. в НМА се използва платформата <https://strikeplagiarism.com/bg/> за проверка на научни текстове за плагиатство, в т.ч. предвидени за публикация в издания на НМА. От МОН е предоставен специализиран софтуер за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни, дисертационни и други текстове. Членовете на академичния състав поетапно преминават през обучение за ползването им.

N1.1.5. Брой на документирани процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация.

В рамките на период на акредитация в НМА са осъществени **само 48 проверки на научни текстове. Към дата 1.10.2025 вече са проверени още 90 научни текста.** Тази дейност трябва да се разширява, предвид количеството на публикационната и хабилитационната активност на академичния състав на НМА.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 1:

Q1.1.1. В НМА „Проф. Панчо Владигеров“ съществува документирана, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството, която е оповестена публично, част е от стратегическото управление на академията, в съзвучие с действащото законодателство и е в интерес на обществените потребности.

Q1.1.2. Цялостната дейност на НМА е подчинена на институционалната система за качество, като се отчита спецификата на ВУ. НМА има развита висока култура за качеството на обучението в ПН 8.3. Музиканто и танцово изкуство.

Q1.1.3. Вътрешната система за управление на качеството е подчинена на институционалната политика за осигуряване на качеството (СОПКОАС) и е изградена от структури (АКСООК, ФККО и катедрени отговорници), в които се включват студенти, докторанти и заинтересовани страни. НМА има изградена система за обучение, в която се включват преподаватели и административен персонал.

Q1.1.4. Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в НМА въз основа на системно осъществяване на проучвания на студентското мнение и другите заинтересовани страни.

Q1.1.5. Ефективността (като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на НМА за оценяване и поддържане качеството на обучението се следи чрез непрекъснат мониторинг на текущото състояние от изградените академични структури, от външни оценки на студенти, докторанти и потребители на кадри, за което свидетелстват необходимите документи.

Q1.1.6. В НМА е гарантирано спазването на академичните свободи и не са констатирани прояви на дискриминация и академични измами. В НМА е въведена система за проверки на научни текстове, но тази дейност е нова и трябва да се разшири. ВУ има Етичен кодекс и Комисия по етика, която осигурява неговото прилагане.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Профил на преподавателския състав

Q5.1.1. ВУ разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав, за осъществяване на висококачествено обучение

Обучението на студентите в НМА (в ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство) се осъществява от преподавателски състав, който притежава необходимия профил и квалификация, с доказани научна и художествена компетентности по преподаваните дисциплини във всички степени, разпределен в 3-те факултета – Инструментален факултет (ИФ), Сокален факултет (ВФ) и Теоретико-композиторски и диригентски факултет (ТКДФ).

Актуалната структура на академичния състав е дадена в следната таблица:

ПН	Без академична длъжност				С академична длъжност									
	Преподавател		Старши преподавател		Асистент		Главен асистент		Доцент		Професор		Общо	
	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД	1-ви ТД	2-ри ТД
Музикално и танцово изкуство 8.3.	10	4	28	0	4	3	19	0	22	5	41	2	124	14
Хабилитирани (1-ви договор)							19		22		41		63	
Нехабилитирани	10		28		4	3	19						64	

(Данните в таблицата са към дата 1.10.2025 г.)

Образованието на преподавателите и научната/изпълнителската им област, съответстват напълно на водените от тях задължителни и специални дисциплини, както и на дисертационните теми на водените от тях докторанти. Освен преподавателите на академични длъжности, в Академията, в съответствие с чл.52, ал.5 от ЗВО, са назначени и **18 нехабилитирани лица** на длъжности „преподавател“ и „старши преподавател“, които са **изявени специалисти** в областта на изкуствата. Така общият брой на преподавателския състав е **138** преподаватели.

Преподавателите са висококвалифицирани и с високи постижения в научноизследователската и художественотворческата дейност, което е основа за провеждането на качествен образователен процес. В сайта на Академията са публикувани данни за всеки преподавател (академична длъжност, квалификации, специализации, бѐе и др. **Въз основа на конкретните данни дотук се констатира, че НМА разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение.**

N5.1.1. Съотношение преподаватели на ОТД: студенти за професионалните направления/СРП, по които ВУ провежда обучение, като се отчита спецификата на ВУ

Спецификата на обучението в НМА изисква привличането на водещи, изявени специалисти от музикалното и танцово изкуство. В НМА, освен лекционните курсове, има голям брой индивидуални часове по специалните предмети (като често един студент работи с двама преподаватели – по специален предмет и корепетитор), както и обучение в малки групи за постигане на по-високо качество на обучение. За последната приключила учебна година **съотношението на преподаватели спрямо студенти е под 1 към 5 – 4,64.**

Q5.1.2. Преподавателският състав на ВУ е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художественотворческата и спортна дейности.

Преподаватели в НМА са изтъкнати артисти и педагози в областта на музиката и танца, с обществено видима творческа активност на националната и международната сцена, композитори с публична реализация и висока оценка у нас и в чужбина, авторитетни изследователи музиколози. Високата им квалификация се доказва непрекъснато с върховите художествени постижения и успешното кариерно развитие на техните възпитаници.

N5.1.2. Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности

НМА разполага с достатъчен брой преподаватели, общо **96**, заемащи академични длъжности по ЗРАСРБ. От тях: 87% са с ОНС доктор, 44,79% са професори, 28,12% доценти, 19,79% главни асистенти и 7,2% асистенти. Възрастовият диапазон представя най-голям брой преподаватели между 56-65 години – 41%; 35% са между 46-55 години, 21% са в диапазона 36-45 години и 4% до 35-годишна възраст. С оглед спецификата на обучението в НМА има назначени още 28 старши преподаватели и 14 преподаватели, които са корепетитори и преподаватели по езици. Забелязва се тенденция към подмладяване на преподавателския състав. **70,78% от преподавателите**, заемащи академични длъжности, са хабилитирани – 63-ма от 89 (на първи ОТД): 41 професори и 22 доценти.

N5.1.3. Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД от общия брой на хабилитираните

В Регистъра на академичния състав към НАЦИД към 31.12.2024 г. са въведени 43 хабилитирани лица, които отговарят на националните минимални изисквания, **което е 68,25% от състава на заемащите длъжностите доцент и професор**. Към 1.10.2025 от 70 хабилитирани преподаватели в НМА на 1-ви и 2-ри основен договор (доценти на 1-ви договор 22 от всичко 27; професори на 1-ви договор 41 от 42-ма) са вписани с наукометрични показатели 66, което прави **94,29%**. (2-ма хабилитирани, които нямат образователната и научна степен „доктор“, а двама на академична длъжност „професор“) От останалите нехабилитирани преподаватели (асистенти, главни асистенти, преподаватели, старши преподаватели и 2-ма гост-преподаватели – 71 на брой, в НАЦИД са вписани всички 68 (3-ма не са вписани, а още 2-ма са само вписани като доктора, но не и със съответната длъжност в НМА). Общо в системата на НАЦИТ от 141 преподаватели на НМА (към 1.10.2025) са регистрирани 136 преподаватели на ОТД.

Q5.1.3. ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности.

Процедурите за заемане на академични длъжности в НМА са прозрачни, съобразени с националното законодателство и регламентирани чрез *Правилник за устройството и дейността на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“* и *Правила за изискванията и реда за развитие на академичния състав в НМА*. Чрез тях се цели да се създадат условия за повишаване на квалификация на преподавателите, да се осигурят възможности за кариерно развитие и поддържане на мотивиран академичен персонал. Информация за хода на всички процедури с условията и реда за заемане на академична длъжност и придобиване на научни степени се публикува и съхранява на интернет страницата на НМА в раздел „Обяви и конкурси по ЗРАСРБ“. Профилът и квалификацията на преподавателския състав е достъпен свободно в НАЦИД, в регистъра на академичния състав и регулярно се актуализира. Политиката на ръководството през периода е насочена към насърчаване академичното развитие на преподавателския състав.

N5.1.4. Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за периода

В акредитирания период от 01.07.2019 до 31.12.2024 г. в НМА са обявени **60** конкурса за заемане на академичните длъжности главен асистент, доцент и професор. През месец януари 2025 г. са обявени **още 11** конкурса. Това е **пряко доказателство за високата квалификация на академичния състав в НМА и водената регулярна кадрова политика**. НМА разполага с достатъчен висококвалифициран академичен състав за осигуряване на обучението по специалностите в ОКС „Бакалавър” и „Магистър” и в докторската програма.

Q5.1.4. ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в т.ч. за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55 ал. 2 от ЗВО).

В НМА има подробно разработена ефективна *Стратегия за професионалното развитие на академичния състав* с утвърдени критерии и показатели за оценка на готовността за академично израстване. Поддържането и развитието на професионалната квалификация на академичния състав се извършва в текущ порядък въз основа на нуждите от първичните и основните звена.

Правото на ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (съгласно ЗВО, чл. 55 ал. 2) – специализации, подготовка и изпълнение на концерти и спектакли у нас и в чужбина, работа върху научни трудове – е регламентирана в *Правилник за регулиране на учебната заетост*.

Провеждат се персонални обучения, повишаващи компетентността на академичния състав. В периода 2022-2024 г. НМА е реализирала съвместен проект BG05M2OP001-2.016-003 „Модернизация на учебния процес“ с АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. В изпълнение на проекта са проведени обучения на преподаватели по английски език. Проведени са два интензивни тематични курса: „Работа с платформи за електронно обучение“ и „Разработване на интерактивни мултимедийни ресурси“.

N5.1.5. Относителен дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период

През акредитирания период средният процент преподаватели, ползвали творчески отпуск, е **23,30%**.

Q5.1.5. ВУ има функционираща система за атестиране на академичния състав.

Дейността на преподавателския състав на НМА се оценява чрез периодични атестации. Процедурата за атестиране е регламентирана от *Правилник за атестиране на академичния състав* в НМА и е разписана в СОПКОАС. За целите на атестацията е разработена *Карта за оценка при анализите на специалностите и преподавателите*. В атестирането на преподавателите са заложили достатъчен брой показатели, свързани с оценката на учебната и художественотворческата и научноизследователската дейност на преподавателите, както и с педагогическите постижения в качеството на обучение и успехите на студентите.

Q5.1.6. Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

В НМА е изградена и функционира успешно система от морални и материални стимули за академичния и административния състав, почиваща върху диференцирани и индивидуализирани критерии (активността им в няколко равностойни по значение аспекта): съотнесена към художественотворческата и научна дейност на преподавателите чрез предоставяне за изява на концертните зали в НМА, Академичния симфоничен оркестър; печатните и електронни издания на НМА; художественотворчески проекти, финансирани

целено от МОН; проекти, финансово подпомогнати по програми на външни на НМА организации; популяризиране чрез различни интернет платформи и социални мрежи и пр. Прилагат се материални стимули за осъществяване на художественотворческата, научна и публикационна дейност, които са регламентирани в *Правила за допълнително възнаграждение*.

N5.1.6. Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия

Броят на наградите на членовете на академичния състав (96 човека) са 142 (1,48 на преподавател).

Q5.1.7. ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми.

Аудиторната заетост на преподавателите във всички степени на обучение в трите факултета в НМА е регламентирана с в *Правилник за учебната натовареност*, в който са регламентирани задължителният и допустимият брой допълнителни учебни часове. Въз основа на това разпределение всеки преподавател изготвя индивидуален план, който се одобрява от Ректора на НМА. Осъществява се контрол по изпълнението на задължителната преподавателска натовареност – семестриално и годишно.

N5.1.7. Брой регламентирани аудиторни часове годишно на преподавател на ОТД (включващо преподаване в бакалавърски, магистърски и докторски програми)

Съгласно действащите Вътрешни правила за работна заплата в НМА има ясно формулирани минимална и максимална аудиторна заетост. За професор тя е минимум 300 часа и максимум 540, за доцент – минимум 360 и максимум 630, за главен асистент – минимум 420 и максимум 720 и за асистент – минимум 480 и максимум 810.

Q5.1.8. ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания

НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има изградени традиции за работа с международни партньори и е отлично представена в професионалната европейска и световна мрежа на университети по изкуства, академии и консерватории. НМА е член на *AEC – Association Européenne des Conservatoires* (<https://aec-music.eu/>) – престижна европейска асоциация на академиите и консерваториите по музика. НМА отчита ръст на изходящите мобилности на преподавателите през последните две отчетни учебни години по програма Еразъм+, както и по лична покана от чуждестранни висши училища. НМА придобива значение като център на изследователски преподавателски обмен. Реализиран е проект на BG05M2OP001-2.016-0034-C01 „Модернизация и дигитализация на учебния процес“ с асоциираните партньори MDW – Виена, KUG – Грац и Кралска консерватория – Хага. Стимулиращи художественотворческата и научна дейност са реализираните тематични изследователски проекти (научни конференции, срещи и др.), в които участват изследователи от български и чуждестранни висши училища и други институции, студенти и докторанти. Пример са: ежегодните тематични „Академични пролетни четения“ и „Интегрална музикална теория“ с международно участие.

N5.1.8. Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност

За акредитационния период са осъществени голям брой **изходящи мобилности – 68**, от тях: 50 по програмата Еразъм+ и 18 по проект BG05M2OP001-2.016-0034-C01 „Модернизация и

дигитализация на учебния процес“ с асоциираните партньори MDW – Виена, KUG – Грац и Кралска консерватория – Хага. **Входящите мобилности за периода са 53.**

Q5.1.9. ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас/в чужбина

Осъществява се активно сътрудничество със сродни висши училища. Реализиран е съвместен европейски проект с АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ „Модернизация и дигитализация на учебния процес“ с асоциирани партньори MDW – Виена, KUG – Грац и Кралска консерватория – Хага, с организирани специализирани курсове за преподаватели и студенти в сферата на дигиталните умения, комуникацията, езиковите умения, реализацията на проекти, предприемачеството.

Ефективен резултат по този проект са създадените две съвместни учебни магистърски програми с АМТИИ – Пловдив: *Музикално продуцентство* в ПН 8.3. *Музикално и танцово изкуство* и *Иновативни технологии в педагогика на обучението по музика* в ПН 1.3. *Педагогика на обучението по....*

N5.1.9. Брой съвместни обучителни програми с други ВУ в страната и в чужбина

НМА има разработени две съвместни магистърски програми с АМТИИ – Пловдив: *Музикално продуцентство* и *Иновативни технологии в педагогика на обучението по музика*. В магистърската програма *Музикално продуцентство* има трима дипломирани студенти и двама семестриално завършили.

N5.1.10. Брой чуждестранни гост-преподаватели, водели лекционни курсове

2 бр. гост-преподаватели (по флейта и по мениджмънт на музикалните индустрии) са преподавали в НМА през отчитания период.

Критерий 5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност

Q5.2.1. ВУ прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика.

В Стратегията на НМА ясно е посочено, че трите дейности – образователната, художественотворческата и научноизследователската, са приоритетни и еднакво стимулирани спрямо спецификата им. Те са насърчавани, а реализацията им е финансово и материално-технически подкрепена. Има ежегодни академичните издания **Алманах на НМА, Академични пролетни четения, Интегрална музикална теория** (излизаци в печатен и електронен вид). На докторантите и младите учени е предоставена възможност за публикации в академичното издание **Докторантски четения** <https://nma.bg/izdaniya/doktorantski-cheteniya/>.

Реализиран е съвместен проект с АМТИИ по ОП НОИР за модернизация на учебния процес. Създаден е **Център за иновационни образователни технологии** с цел подобряване на организацията и подпомагане на научноизследователската, художественотворческата, проектната, иновационна и публикационна дейности в НМА. В учебния процес се въвеждат най-нови съдържателни аспекти и методи на преподаване с прилагане на смесени (едновременно от типа „лице в лице“ и електронна) лекционни форми и интерактивни подходи с осигуряването на електронно записани лекции. **Ежегодно се провеждат Международни научни конференции и конкурси.** В НМА е налична управленска структура, осъществяваща организацията и контрола на научноизследователската и художественотворческата работа.

N5.2.1 Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество

В НМА няма реализирани дейности по международни договори за научно сътрудничество. През акредитационния период преподавателите в НМА обаче са реализирали редица дейности по международно творческо сътрудничество, извън мобилността на академичния персонал, осъществена по програма Еразъм+.

Q5.2.2. ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието.

Ръководството и академичният състав на НМА следват политика за използване на научните резултати, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес. Центърът за философия и хуманитаристика **Fundamenta musicae** провежда постоянен семинар, включен в практическото обучение на студентите, на който се представят научни разработки на преподаватели и студенти. Богата е дейността на Издателството на НМА, публикуващо монографични изследвания на академичния състав, учебници и учебни пособия, партитури, сборници, които веднага се включват в образователния процес. За научните изследвания на студентите от всички специалности е предназначено електронното издание **Studentum opera scripta**. В НМА работи специализирана структура – **Академичен център за научна и художествена дейност**, чрез който се осъществяват научноизследователски и художественотворчески проекти, в които участват преподаватели, студенти и докторанти. Връзката с националните и международни научни постижения се осъществява чрез съвместната дейност на членове на академичния състав на НМА с преподаватели и изследователи от други висши училища и научни организации.

N5.2.2. Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище

Издателството на НМА **5 научни издания**, включени в референтния списък на НАЦИД, а 2 са индексирани от СЕЕОЛ.

N5.2.3. Брой на действащите международни договори за академична мобилност

НМА има сключени **72 двустранни договора** по програма ЕРАЗЪМ+.

Q5.2.3. ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си.

В НМА има активно действащи структури за осъществяване на художественотворческа и научната дейност. Академията пълноценно участва в музикалния живот в страната. **Академичният симфоничен оркестър (АСО)** е предназначен едновременно за образователната и за концертната работа на студенти и докторанти. По договор АСО е използван за специфичната музикалнохудожествена работа и от други ВУ. Малко са академиите по света, които имат и поддържат собствен симфоничен оркестър. Други художественотворчески структури в НМА са: **Учебният музикален театър, Големият смесен хор на ТКДФ, Камерният хор „Проф. Георги Димитров“, Студентските симфонични оркестри, Биг бендът и Народният хор на НМА.**

Научно-изследователските структури са: **Академичният център за научна и художественотворческа дейност**, координиращ реализирането на работата по съответните проекти, както и **Центърът за философия и хуманитаристика Fundamenta musicae**. От 2023 г. функционира **Академичен център за иновативни образователни технологии**, съдействащ за дигитализацията и електронизацията на учебния процес.

N5.2.4. Участия в междуинституционални и международни научни университетски мрежи

НМА не участва в международни университетски и научни мрежи.

Q5.2.4. Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практикоприложна насоченост.

НМА реализира вътрешни и национални художественотворчески и научноизследователски проекти, осъществява технологично-практически активности, които включват концерти, спектакли, конкурси (Международен конкурс „Панчо Владигеров“) срещи с участието и/или ръководството на преподавателите, представителни концерти на Академията с участието на собствените си състави или с различни музикални образователни институции от страната и чужбина, проекти по работа с възпроизводството на звука и музикално продуцентство.

N5.2.5. Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове)

Посочени са общо **11 специфични за НМА структури**: художественотворчески – 8 бр., научноизследователски – 3 бр. (структурите са подробно описани в Q5.2.3.)

N5.2.6. Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти

В отчетния период **87,37 %** от преподавателите в НМА са участвали в проекти.

N5.2.7. Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател

Средният привлечен ресурс на един преподавател в НМА е в размер на **12238,54 лв.**

N5.2.8. Брой участия в национални и международни научни форуми на един преподавател

За периода в НМА са реализирани **1,63 участия** на 1 преподавател.

N5.2.9. Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани в МОН)

За периода в НМА са реализирани **1,7 публикации** на преподавател за 5 отчетни години.

N5.2.10. Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на един преподавател (според отчетите към МОН)

Индикаторът е неприложим към спецификата на НМА.

N5.2.11. Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател

За периода в НМА са реализирани **0,22 учебници** и учебни помагала на **1 преподавател**.

N5.2.12. Брой цитирания на един преподавател за периода (според отчетите към МОН)

Според спецификата на образователната и научно-художествена дейност на академичния състав на НМА, в отчетния период има отбелязани **0,71 научни цитирания** на преподавател и **0,79 художественотворчески цитирания** на преподавател.

N5.2.13. Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на един преподавател

Художественотворческата активност на преподавателите от НМА се изразява в най-разнообразни форми – концертна дейност, сценична реализация на постановки (танцови, балетни, театрални и др.), участие в престижни фестивали и конкурси у нас и в чужбина,

майсторски класове, участие в жури на национални и международни конкурси, съвместни проекти с творчески съюзи и професионални институции и организации.

Средно 20,87 броя художественотворчески изяви на преподавател има за отчетния период.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 5:

Q5.1.1. НМА „Проф. Панчо Владигеров“ разполага с необходимия преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение. Академичният състав има необходимия профил за обучение на студентите и докторанти в ПН 8.3. Броят на хабилитираните преподаватели е достатъчен. Съотношението преподавател на ОТД – студенти е много добро.

Q5.1.2. Преподаватели в НМА са изтъкнати фигури в областта на музиката и танца, с обществено видима творческа активност на националната и международната сцена, композитори с публична реализация и висока оценка у нас и в чужбина, авторитетни изследователи музиколози. Анализът на състоянието на структурата на академичния състав дава основание да се направи изводът, че ръководството на НМА полага необходимите усилия за осигуряване на високо качество на учебния процес и научноизследователската дейност с добре подготвени, високо квалифицирани преподавателски кадри, съответстващи по състав и основни характеристики на изискванията на ЗВО и вътрешните нормативни правила.

Q5.1.3. В НМА съществуват ясни процедури за заемане на академични длъжности. Данните показват процес на израстване на академичния състав. Личи стремежът на ръководството на НМА да запази контролирано висококвалифицирания преподавателски състав.

Q5.1.4. НМА провежда процедури и прилага утвърден план за професионалното развитие на преподавателите, в т.ч. за правото на ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл.55 ал.2 от ЗВО). За акредитирания период **23,30%** от преподавателите са се възползвали от правото на краткосрочен творчески отпуск.

Q5.1.5. В НМА съществува функционираща система за атестиране на академичния състав, която обвързва атестирането на преподавателите с техния принос към качеството на обучение.

Q5.1.6. В НМА функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата, регламентирани в *Правила за допълнително възнаграждение*.

Q5.1.7. В НМА е налице система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност и формиране на работна заплата, регламентирана в *Правилник за учебната натовареност*.

Q5.1.8. НМА насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други ВУ у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания.

Q5.1.9. НМА насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други ВУ у нас и в чужбина. НМА е сключила договори с български и чуждестранни ВУ за образователен обмен и за разработването на проекти по национални програми. НМА има сключени 72 действащи договора за международен обмен с университети по програма ЕРАЗЪМ+.

Q5.2.1. НМА има стратегия за използване на научните резултати, художественотворческата дейност, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес с цел подобра конкурентоспособност и по-високо качество на образователния процес. През акредитационния период тази стратегия се реализира чрез разнообразни форми.

Q5.2.2. Ръководството и академичният състав на НМА следват политика за използване на научните резултати, иновациите и високотехнологичните решения в образователния процес. Спецификата на обучението в НМА дава възможност за обучение и израстване чрез художественотворческа работа и вграждане на научноизследователската дейност в учебния процес. Конкретизирани са критериите, по които се реализира тази цел.

Q5.2.3. В НМА функционират 7 художественотворчески *Академичният център за научна и художественотворческа дейност, Центърът за философия и хуманитаристика Fundamenta musicae, musicae*. От 2023 г. функционира *Академичен*, представляващи творчески лаборатории за реализация на авторски продукти. Налице са активни връзки с голям брой външни институции за осъществяване на съвместни прояви и проекти на съвременно ниво.

Q5.2.4. НМА успешно развива проектната дейност, финансирана в 2 основни групи: Проекти, одобрявани и финансирани от Министерството на образованието, Национален фонд култура и местни оперативни програми; Проекти по конкурси, обявявани и финансирани от НМА. Нарастват участията на преподаватели в национални и международни проекти. Привлечени са допълнителни средства за научноизследователска работа, като е разширен спектърът на националните програми, от които се финансира тази дейност. Нараства изследователската активност на академичния състав и по отношение на участия в научни форуми, научни публикации, включително и на тези с импакт фактор, участията в художественотворчески прояви. Увеличава се използваемостта на публикациите и постиженията на преподавателите от учените в съответни научни области, както и на разпознаваемостта им след националната и международната научна общност. **НМА няма реализирани дейности по международни договори за научно сътрудничество по европейски програми и няма участие в международни университетски и научни мрежи.**

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението:

ВУ осигурява финансиране и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската та, художественотворческата и спортна дейности

Q6.1.1. ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

НМА непрекъснато усъвършенства своята материалнотехническа и информационна база, като създава оптимални условия, съобразени със спецификата на обучението. НМА разполага с две учебни сгради с наличните в тях аудиторни площи, площи за индивидуална работа, балетни и концертни зали. Централната сграда на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви” № 94 разполага с 2 концертни зали, 2 балетни зали и 34 учебни зали, а сградата на ул. „Акад. Людмил Стоянов” № 6 – с 2 концертни и 56 учебни зали, които се използват за индивидуални часове в музикалноизпълнителските специалности.

За отчетения период учебното заведение е обновило двете си балетни зали, осъществило е дейности по обновяване и модернизация инфраструктурата на учебната сграда на НМА на ул. „Акад. Людмил Стоянов“ № 6, извършило е цялостен основен ремонт на едното от студентските си общежития (намиращи се в Студентски град) – бл.10, като са осигурени и средствата за другото общежитие – бл. 22. В процес на сериозно преустройство е столът на учебното заведение, при което той ще се преобразува в две концертни зали, звукозаписно студио, акустично пространство, което ще съвместява апаратна и видеокаст и подкаст студио, и три репетиционни.

В периода са закупени значително количество висококачествени музикални инструменти (от всички групи инструменти от симфоничния оркестър) – струнни, духови, ударни и клавишни. Придобити са специфични за специалностите в областта на звуковите технологии хардуерно оборудване, звукозаписна и озвучителна техника. Академията разполага с 21 специализирани компютърни кабинета за групова и индивидуална работа. В 10 от учебните

стаи са инсталирани съвременни звукови карти и активни колони, което гарантира възпроизвеждането на висококачествен звук – важно условие за развиването на умения в реална среда в някои от дисциплините. За студентите са налични 23 лаптопа, които се използват за индивидуална и групова работа. Библиотеката и Фонотеката на НМА предлагат ресурси, достъпни чрез автоматизирана система и онлайн каталози, а студентите и преподавателите имат достъп до международни бази данни. Извършена е пълна ретроконверсия на каталозите относно цялата налична нотна и книжна литература, и цифровизация на звукозаписите, с които разполага Фонотеката. НМА популяризира българската музикална култура по света в базите данни на Alexander Street. На сайта на Академията са достъпни електронни издания на научни изследвания и учебни пособия. Със своите концертни и учебни зали, както и осигурените условия за индивидуална работа, НМА създава отлична среда за образование, научна дейност и художествено творчество.

В заключение може да се твърди че НМА планира и **непрекъснато подобрява материално-техническата база**, като осигурява модерна среда и предлага отлични условия за учебна, научноизследователска и художественотворческа дейност. Разполага с достатъчен брой работни места в прилежащите аудитории, ателиета, лаборатории и др.

№6.1.1. Брой работни места за аудиторна работа на 100 студенти (средно приравнен брой).

НМА предлага 141 места на 100 студенти, което е оптимално за спецификата ѝ.

Q6.1.2. Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

Студентите в НМА се обучават в богата и разнообразна образователна среда, която комбинира достъп до съвременни електронни ресурси (*3 бази данни с платен достъп - JSTOR Art & Science III, Alexander Street Press, Grove Music Online; значително количество бази със свободен достъп и базите данни по национален лиценз – издателство Elsevier – Science Direct, Scopus и издателство Thomson Reuters – Web of science*) с практическо обучение в реални професионални условия, благодарение на сътрудничеството с водещи културни институции в страната (*Национална опера и балет, Старозагорска опера, Бургаска опера; Партньорските симфонични оркестри – Софийска филхармония, Плевенски и Врачански симфоничен оркестър и др.*).

Това осигурява високо ниво на подготовка и реални възможности за сценична изява на преподаватели, студенти и докторанти.

НМА поддържа **трайни партньорски** отношения с редица висши училища, посолства, институти, културни центрове, общински административни структури и др. в страната и чужбина.

НМА е увеличила в значителна степен използването на външни ресурси, необходими за обучението и практическата подготовка на студентите. Създаването на съвместни обучителни програми с други национални и чуждестранни висши училища, партньорството с културни и научни институции, предоставянето на информационни услуги отговарят на съвременните изисквания и са в синхрон със „Стратегията за развитие на висшето образование в България за периода 2021 – 2030 година“.

№6.1.2. Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване съобразно спецификата на ВУ.

Всички зали в НМА са със специализирано оборудване (музикални инструменти, пултове, софтуер, озвучаване и т.н., съобразно спецификата на Академията – 100% покрита материална база.

Q6.1.3. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

Интегрирането на практическото обучение в академичния процес е ключов елемент в подготовката на студентите, особено в областта на изкуствата, където усвояването на умения изисква активна творческа изява. НМА активно подкрепя професионалното развитие на своите студенти, като им гарантира широки възможности за участие в концерти, спектакли и конкурси на различни нива – академично, национално и международно. Това допринася за натрупване на професионален опит, изграждане на контакти и развитие на индивидуално портфолио. Партньорствата с културни институции и работодателски организации, които Академията предлага, осигуряват пряк достъп до реална работна среда, което засилва връзката между обучението и практиката. Участието на студенти и докторанти в **Академичният симфоничен оркестър (АСО), Учебният музикален театър, Големият смесен хор на ТКДФ, Камерният хор „Проф. Георги Димитров“, Студентските симфонични оркестри, Биг бендът и Народният хор на НМА**, както и в научно-изследователските структури: **Академичният център за научна и художественотворческа дейност, Центърът за философия и хуманитаристика Fundamenta musicae, Академичен център за иновативни образователни технологии**, съдейства за професионалното изграждане на студентите. Прилаганите към студентите иновативни методи за обучение в реална работна среда са с оглед стимулиране и активизиране на познанията, творчеството, развитието на креативността, самостоятелната и екипна работа, разширяване на кръга от интереси и насочване към научна и творческа дейност. Всички тези компоненти изграждат положителните тенденции за развитие, даващи насоки за подобрене, новаторство и добри практики.

НМА е разработила необходимата документация, която регламентира провеждането на експерименти, студентски практики, експедиции, творчески командировки.

N6.1.3. Брой места в информационните центрове (компютърни и интернет зали и др.) на 100 студенти (средно приравнен брой).

В НМА на 100 студента се падат 2,94 броя компютри.

Q6.1.4. Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и уеб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

НМА е в процес на разширяване на експлоатацията на системата за управление на обучението MOODLE. Стартирани са няколко пилотни курса, в които са налице съпътстващите всеки електронен курс разнообразни ресурси, дейности, форми на комуникация и онлайн оценяване. На сайта на Академията, в секция Наука, са достъпни допълнителни електронни ресурси (учебници, монографии, учебни пособия, видеолекции, писмено изложени лекционни курсове, както и осигурените в дигитален вид научни сборници на НМА, изданието за студентски научни разработки *Studentum opera scripta*).

Предвид спецификата на ПН 8.3. Музикално и танцово изкуство дигитализацията и електронизацията на учебния процес върви по-бавно. Независимо от мнението на ръководството и преподавателите от НМА, че „се наблюдава значителен ръст и повишаване на дигитализацията и електронизацията на учебния процес в оптимални спрямо спецификата на обучението в ПН 8.3. темпове“, то предстои работа в тази посока.

№6.1.4. Брой работни места на 100 студенти (средно приравнен брой) в специализирани работни бази, съобразно спецификата на ВУ.

Всички зали в НМА са със специализирано оборудване съобразно спецификата на Академията – **100% покритост на материалната база.**

Q6.1.5. ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научно-изследователската и административната дейност.

НМА е внедрила лицензиран специализиран софтуер, който подпомага дейността на административните звена, библиотеката и фонотеката. В учебния процес по специалностите „Звукорежисура, звуков и медиен дизайн“ и „Звукорежисура и звуков дизайн за игри“ се прилага адекватен и професионален софтуер, съобразен с конкретните изисквания на обучението. Академията си партнира с редица доставчици и се е абонираща и/или е закупила специализиран лицензиран софтуер, покриващ нуждите на научноизследователската, художественотворческата, образователната дейност в университета.

№6.1.5. Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели

НМА осигурява **3 бр. платени абонамента** за пълнотекстови електронни научни бази данни (Grove Music Online и JSTOR–Art and Science III, ProQuest Alexander Street).

№6.1.6. Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

100% е покритието с безжичен интернет в двете сгради на НМА. В общежитията за осигуряване на по-висококачествен интернет стаите са с кабелна връзка.

Q6.1.6. На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база.

НМА провежда спортни дейности и обучения в трите балетни зали. Допълнително, по силата на потвърдително писмо от ректора на НСА, студентите на НМА имат възможност да участват в спортни занятия по плуване в басейн „Мадара“, където обучението се осъществява с преподаватели от Националната спортна академия.

№6.1.7. Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

В зависимост от спецификата на всяка една от специалностите, броят на дисциплините с осигурени учебни пособия и ресурси в електронни форми варира процентно. **100% специалности** от звукорежисьорския кръг са осигурени с пособия и ресурси в електронни форми.

13,88 % от дисциплините (предимно теоретични и исторически) са осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми. Те се изучават във всички специалности – художественотворчески и теоретични – във всички факултети на НМА. Ръководството на НМА и преподавателите смятат, че „е постигнат оптималният адекватен спрямо спецификата на обучението по музикално изкуство резултат“. Те тълкуват количествения критерий по различен начин, а именно: „в 100% от специалностите в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има дисциплини, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми“. Смятаме, че тук списъкът е различен. Необходимо е във всяка дисциплина на всяка специалност да има електронно подпомагане, което би подобрило качеството на учебния процес в един съвременен аспект, **подходящ за национална музикална академия**. В тази посока има още работа и НМА трябва да продължи процеса на дигитализация на учебния процес с подпомагащи електронни средства.

Q6.1.7 ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

НМА разполага с две студентски общежития в Студентски град – бл. 10 и бл. 22, което дава възможност да се **осигурят места на желаещите на 100%**. Общежитията са с репетиционни зали (шумоизолирани) и с нови инструменти. Едното е модернизирани и реконструирани. В момента второто е в процес на обновление.

N6.1.8. Относителен дял на специалностите във ВУ, акредитирани в ДФО.

В НМА няма акредитирани специалности в дистанционна форма на обучение (ДФО).

Q6.1.8. На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

НМА демонстрира ангажираност към осигуряване на достъпна образователна среда за лица със специални образователни потребности. В сградата на ул. „Людмил Стоянов“ № 6 са създадени необходимите условия за свободно придвижване и ползване на учебната инфраструктура, включително изградена рампа за инвалидни колички, санитарни възли за лица с увреждания и асансьорна уредба, осигуряваща достъп до всички помещения. В рамките на стратегическите си приоритети се предвижда изграждането на външен асансьор и в основната сграда на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 94, с което се потвърждава стремежът към устойчиво развитие на инклузивна и подкрепяща среда.

N6.1.9. Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите

Всички специалности, които предлага НМА, са осигурени на 100% със съвременни технически средства за обучение.

Q6.1.9. ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП.

В подкрепа на обучението на студенти със зрителни увреждания са осигурени специализирани програми като NVDA и Speechlab 2.0. Аудио материалите на НМА – лекции, музикални примери и други ресурси, свързани с теоретични дисциплини – също са напълно достъпни за тези студенти. В допълнение, разработва се адаптация на платформата MuseScore, която да позволява преобразуването на записаната от студента музика в четим нотен текст, пригоден за незрящи потребители.

N6.1.10. Брой места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой)

В академичната библиотека **на 100 студенти (средно приравнен брой) се полагат 2 броя работни места.**

Q6.1.10. ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

Информираността на студентите, свързана с дейностите, съпътстващи академичния живот на НМА, е на необходимото ниво. Академията информира обучаваните за различните аспекти на тяхното обучение и развитие чрез официалния уебсайт, официалната фейсбук страница, плакати и афиши. Публикуват се новини за събития, конкурси, програми, международни образователни предложения (Еразъм+), както и възможности за творческо участие. Библиотеката представя нова литература, а Кариерният център предоставя информация за работа, стажове и проследява реализацията на завършилите. По проект BG05M2OP001-2.016-0034-C01, през 2023 г., са реализирани две кариерни борси.

N6.1.11. Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител

Динамиката е видимо ускорена спрямо предишния период.

- 2019 г. – 1031 бр.
- 2020 г. – 812 бр.
- 2021 г. – 635 бр.
- 2022 г. – 1085 бр.
- 2023 г. – 1015 бр.
- 2024 г. – 7760 бр.

В своята дейност Академичната библиотека се ползва от добрите практики в професионалната област и осъществява сътрудничество с професионални организации, като: Българска библиотечно-информационна асоциация, Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, Народна библиотека „Иван Вазов“, библиотека към института за изследване на изкуства – БАН, както и с други специализирани библиотеки.

Q6.1.11. ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

Студентите в НМА имат лесен достъп до информация за административни и учебни дейности чрез факултетните офиси и Учебния отдел. Публикувани са графици за консултации с преподаватели и тютори. На сайта на Академията се намират информационни пакети за специалностите, дипломирането и кариерните възможности, както и важна информация за стипендии, общежития и графици.

На този етап онлайн административните услуги в НМА са само следните: кандидатстудентите подават документи, проверяват резултатите си и се записват електронно, а редовните студенти се записват и подават заявления за административни услуги.

Необходимо е разширяването на възможностите на специализираните помощни средства (софтуер и електронни ресурси), които да подпомагат електронизацията на административния процес в НМА за улеснение на кандидатстуденти, студенти, докторанти и преподаватели.

Q6.1.12. ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите.

За акредитирания период 87,5 % от администрацията на висшето учебно заведение е преминала различни тематични обучения, свързани с усъвършенстването на езиковите умения по английски език, подготовка за работа с европейски проекти, умения за работа в екип в областта на образованието, механизми за анализ и решаване на проблемни ситуации. Обученията са осъществени у нас и в различни европейски градове.

N6.1.12. Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период

2019 г. – дигитализирани **2075** единици

2024 г. – дигитализирани **3514** единици

От предоставените данни личи развитието на процеса на дигитализация в НМА.

N6.1.13 Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн

НМА дава възможност на студентите за три услуги, достъпни онлайн – подаване документи за кандидатстване, издаване на административни документи, записване за съответния семестър. **Необходима е работа по развитие на онлайн администрирането в НМА.**

N6.1.14. Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им

87,5 % от административния персонал е преминал обученията за повишаване на компетентността.

N6.1.15. Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база

12, 50 % от общия финансов ресурс са използвани за подобряване на материалната и информационната база.

Първоначално НМА не бе предоставила цифрови данни за материалните инвестиции в обследвания период. При посещението в институцията, както и при направените разговори, стана ясно, че има **възходящата и стабилна тенденция за увеличаване на разходите за хардуер, софтуер, специализирани ресурси, изграждане на сграден фонд, закупуване на инструменти, оборудване и изграждане на студия и концертни зали свързани с обучението.** На по-късен етап НМА предостави финансова справка за инвестираните и разходвани средства към 1.10.2025 година, от който става ясно следното:

НМА/година	2019	2020	2021	2022	2023	2024	до юни 2025
всичко приходи	7 094 242	8 230 366	10 549 849	11 642 543	17 713 162	22 158 741	11 438 276
всичко разходи	7 040 073	7 646 008	10 294 717	9 312 950	13 889 257	17 489 028	10 147 282

По обществена поръчка през 2024 година НМА е изразходвала спечелени по проект средства за ремонтни дейности на общежитие (на стойност 5 758 800 лв.), на библиотеката в академията и на приземния етаж на сграда 1 на бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 94 (с прогнозна стойност 2 076 000 лв.). Закупени са нови музикални инструменти и озвучителна техника на стойност 923 507 лв. също чрез обществена поръчка. Изработени са и са доставени музикални инструменти за нуждите на НМА на стойност 1 411 806 лв. Доставено е хардуерно оборудване за модернизация на инфраструктурата на НМА на стойност 827 814 лв. Направено е обзавеждане и оборудване на библиотеката със стелажи и други модернизации на стойност 404 400 лв. Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение и поддръжка на система за контрол на достъп в НМА на стойност 570 000 лв.

От всичко изредено като финансови параметри и бъдещи планови операции, става ясна стратегията на ръководството на НМА за нейната модернизация и изграждане на световно ниво на обучението, практиката и реализация на студенти и докторанти. От показаните суми може да се направи извода, че около 17-20% от приходите на НМА са за капиталови разходи. Големите материали подобрения се правят на основата на допълнителни проекти.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 6:

Q6.1.1. На базата на извършените наблюдения и представения доказателствен материал се констатира, че НМА „Проф. Панчо Владигеров“ ежегодно планира и непрекъснато подобрява материално-техническата и информационна база, която разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., като осигурява модерна среда и предлага отлични условия за учебна, научноизследователска и художественотворческа дейност на преподавателите, студентите и докторантите. ВУ разполага с достатъчен брой работни места достатъчен брой работни места, снабдени с необходимата техника и музикални инструменти.

Q6.1.2. НМА „Проф. Панчо Владигеров“ използва в необходимата й степен външни ресурси, за обучение и практическа подготовка на студентите и докторантите. Създаването на

съвместни обучителни програми с други национални висши училища (АМТИИ), партньорството ѝ с културни и научни институции, предоставянето на информационни услуги отговарят на съвременните изисквания и са в синхрон със „Стратегията за развитие на висшето образование в България за периода 2021 – 2030 година“.

Q6.1.3. Разработена е необходимата документация, която регламентира провеждането на студентски практики, стажове, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите и докторантите. Увеличени са средствата за проекти, в сравнение с предходната акредитация.

Q6.1.4. НМА провежда политика на дигитализация на средата за обучението. Академията е в началото на този процес. Библиотеката на НМА разполага с електронни ресурси. Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.) е 100 %. Всички специалности във ВУ са осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите. Осигурен е свободен достъп до дигитализирана литература.

Q6.1.5. НМА осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите в професионалните направления за осъществяване на научноизследователска, художественотворческа дейности. Факултетите разполагат със специализирани софтуерни продукти за образователни и научноизследователски и художествени цели според спецификата на съответните специалности.

Q6.1.6. На обучаваните студенти и докторанти АМТИИ осигурява достъп до съвременна спортна база. Добре е да продължи работата за осигуряване на по-добри и повече възможности за спорт на студентите и докторантите на академията.

Q6.1.7. НМА разполага с две студентски общежития в Студентски град – бл. 10 и бл. 22, което дава възможност да се **осигурят места на желаещите на 100%**. Общежитията са с репетиционни зали (шумоизолирани) и с нови инструменти.

Q6.1.8. НМА демонстрира ангажираност към осигуряване на достъпна образователна среда за лица със специални образователни потребности.

Q6.1.9. В НМА са разработени специални музикални курсове, литература и програми за лица с намалено зрение. Налични са Брайлови системи, електронни ресурси. Академията полага усилия за решаване на обучението на студенти и докторанти със СОП.

Q6.1.10. НМА предоставя необходимите ресурси на общоуниверситетско и факултетско ниво за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата дейности. Особено внимание се обръща на информацията за художественотворчески проекти и научни изследвания на студенти и докторанти, за разгласа и следа в сайта на Академията, в партньорски сайтове и социални медии.

Q6.1.11. Сайтът на НМА е модерен и информативен. Осигурен е свободен достъп до административните служби на всички нива, включително ректорско ръководство и ръководство на основни звена и катедри, което е на разположение на кандидатстудентите, студентите и докторантите. **Необходимо е разширяването на възможностите на специализираните помощни средства (софтуер и електронни ресурси), които да подпомагат електронизацията на административния процес в НМА за улеснение на кандидатстуденти, студенти, докторанти и преподаватели.**

Q6.1.12. НМА предоставя възможности за повишаване на компетентностите на административния персонал. Относителният дял на лицата от административния и обслужващ персонал участвали в програми за повишаване на компетентностите им е 87,5 %

НАЦИОНАЛНАТА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ „ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“			Капацитет			Брой студенти и докторанти, обучавани по ОКС и ОНС в последната приключила академична година (според Националния регистър на НАЦИД)			
Професионално направление/	Срок на валидност на акредитацията на ПН	Последна оценка	бакалавър	магистър	Общо	бакалавър и магистър	в процес на дипломиране	доктор	Общо
1.3. Педагогика на обучението по	22.1.2024	7,78	80	70	150	9	12	0	21
8.3. Музикално и танцово изкуство	22.1.2026	9,47	1 010	320	1330	446	188	140	774
ОБЩО			1090	390	1480	455	200	140	795
Брой студенти и докторанти, обучавани по ОКС и ОНС: 795									
Средно претеглена оценка: 9,43									

(Данните за студенти и докторанти са за учебната 2023-2024, а за докторанти за 2024 година)

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

НМА е музикалнообразователен и културен център, чиято основна мисия е професионалната подготовка на кадри, работещи във всички области на музикалното изкуство. Обучението се провежда в три образователно-квалификационни степени: бакалавър (четири години), магистър след средно образование (пет години), магистър след бакалавър (една или две години) и доктор (три години). В НМА се изучават над 90 специалности, Поради спецификата на музикалното образование в НМА лекциите по основните специалности на студентите се провеждат индивидуално.

Резултатите от проверката по критериите за последваща институционална акредитация на ВУ в съответствие с ESG – Част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО са основание за извеждане на силни и слаби страни, възможности и заплахи, свързани с институционалната акредитация на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, София:

Силни страни	Слаби страни
<p>Като специализирано висше училище в областта на музикалното и танцово изкуство НМА развива активна и разностранна художественотворческа дейност, свързваща образователния процес с действащия музикален живот у нас и в чужбина и превръщаща висшето училище в национален културен център и търсен партньор от световни музикалнокултурни институции.</p> <p>Системата за управление на качеството е ефективна и съдейства за повишаването на качеството на обучението и академичния състав в НМА. Процедурите за заемане на академични длъжности се провеждат стриктно съгласно ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за придобиване на научни звания и заемане на научни длъжности. Нормативно определените срокове и изисквания са спазват. Същите се съпровождат</p>	<p>Академичният център за иновативни и образователни технологии е нов за НМА и подлежи на развитие в следващия акредитационен период. Необходимо е НМА да ускори процеса на разширяване на експлоатацията на Системата за електронно обучение MOODLE.</p> <p>Необходимо е разработване на специализирани електронни административни средства (софтуер, информационна база данни за анализ и мониторинг), които да подпомагат електронизацията на административния процес в НМА за улеснение на кандидатстуденти, студенти, докторанти и преподаватели.</p>

с необходимата документация. Осигурен е публичен достъп

Квалификацията на академичния състав, участващ в обучението в ПН 8.3. в НМА, **съответства** на спецификата на водените от тях задължителни дисциплини и на ръководените от тях дисертационни теми. Изпълнени са изискванията за необходимия процент хабилитирани лица и се осигурява висококвалифицирано обучение на студентите. Преподавателите в НМА имат много **успешна** художественотворческа дейност у нас и на международните сцени, **активно участват** в национални и международни научни форуми. Преподавателската дейност е **обвързана** с учебния процес.

Изградена е **работеща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие** на преподавателите. В атестацията на преподавателите са заложили количествено измерими критерии за оценка, свързани както с учебната дейност, така и с художественотворческата и научноизследователската. Има стратегия за периодичност и баланс при заемането на академични длъжности.

НМА осигурява **възможност за модерно образование на студентите и докторантите, в това число и обучение на лица със специални потребности и от уязвими групи**, които успешно завършват НМА и се реализират на пазара на труда. Обучението се осъществява в богата и разнообразна образователна среда с достъп до съвременни електронни ресурси, които са в процес на обогатяване и интегриране в учебната дейност. Осигуряват се активно контактите с външни музикалнокултурни институции с перспектива за бъдеща професионална реализация.

Стимулирани и финансово подкрепени са художественотворческите и научни изяви на преподавателите, студентите и докторантите чрез концерти, научни форуми, печатни и електронни публикации и др. Те активно се популяризират в обществените и социални медии.

НМА има 10 собствени структури, които подпомагат дейността на студенти и докторанти: *Академичният симфоничен оркестър (АСО), Учебният музикален театър, Големият смесен хор на ТКДФ, Камерният хор*

„Проф. Георги Димитров“, Студентските симфонични оркестри, Биг бендът и Народният хор на НМА, Академичният център за научна и художественотворческа дейност, Центърът за философия и хуманитаристика *Fundamenta musicae*, Академичен център за иновативни образователни технологии.

Издателството на НМА има **5 периодични издания** – **Алманах на НМА, Академични пролетни четения, Интегрална музикална теория** (излизащи в печатен и електронен вид), **Докторантски четения** и електронното издание **Studentum opera scripta**, реализирало е **множество монографични изследвания, нотни издания** и др. Има и издания, специално насочени към учебните програми, които са резултат от научноизследователската дейност на преподавателите.

Художественотворческите и научноизследователските дейности на преподавателите и студентите **активно се популяризират в обществените и социални медии.**

НМА непрекъснато **усъвършенства своята материалотехническа (вкл. студентски общежития) и информационна база**, което способства за утвърждаването ѝ като един от водещите университети в областта на музикалното и танцово изкуство, тя е съобразена със съвременните високотехнологични изисквания спрямо цялостния образователен процес и спецификата на музикалното обучение. НМА разполага с 3 концертни зали, с 2 органа (един в голямата зала и един малък за учебна работа), както и с множество високотехнологично оборудвани аудитории, с тонстудио. В момента се подготвят още 2 зали и 3 студиа.

В НМА е най-богатата в България специализирана музикална библиотека с фонотека, член на Международната асоциация на музикалните библиотеки. Библиотеката притежава над 100 000 броя книги и нотни издания и над 17 000 звукозаписа.

През последния акредитационен период е осъществено **наблюдение и анализ** на образователната ефективност на учебните планове и програми, които са **актуализирани** съобразно най-новите съвременни образователни критерии в това професионално направление.

<p>НМА е в договорни творчески отношения с чуждестранни висши училища за музика и все повече разширява обхвата на контакти и сътрудничества. Член е на Асоциацията на академите и консерваториите за изкуства в Европа (АЕС) със седалище в Брюксел и осъществява активна мобилност и обмен на студенти и преподаватели по програмата <i>ERASMUS</i>.</p>	
---	--

НОВАТОРСКИ И ДОБРИ ПРАКТИКИ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Съществуват новаторски и добри практики, установени при посещението в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“. Ще споделим някои от тях:

1. Създаването на съвместни обучителни програми с други национални висши училища (с АМТИИ), което е новаторско в ПН 8.3. и има перспектива за развитие в бъдеще. (BG05M2OP001-2.016-0034-C01 „Модернизация и дигитализация на учебния процес“ с асоциираните партньори MDW – Виена, KUG – Грац и Кралска консерватория – Хага
2. Добра практика е поддържането на *Академичен симфоничен оркестър (АСО), Учебен музикален театър, Голям смесен хор на ТКДФ, Камерен хор „Проф. Георги Димитров“, Студентски симфонични оркестри, Биг бенд на НМА, Народен хор на НМА* и е уникална възможност за студенти и докторанти. Подобен мащабен брой академични състави в България има само в АМТИИ – Пловдив.
3. НМА „Проф. Панчо Владигеров“ има изградени традиции за работа с международни партньори и е отлично представена в професионалната европейска и световна мрежа на университети по изкуства, академии и консерватории. НМА е член на *АЕС – Association Européenne des Conservatoires* (<https://aec-music.eu/>) Тя е вторият член от България (първи е НБУ).
4. Добра практика са и изграждането на научно-изследователските структури: *Академичният център за научна и художественотворческа дейност, Центърът за философия и хуманитаристика Fundamenta musicae, Академичен център за иновативни образователни технологии*. Те са уникални и съдействат за професионалното изглаждане на студенти и докторанти.
5. НМА провежда редица конкурси за млади таланти като те могат да се разделят в две подкатегории:

Международни големи конкурси, престижни за академията и за България като

- **Международен конкурс „Панчо Владигеров“**. През 2025 Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ – поема функциите на едноименната фондация и, спазвайки традицията, продължава организирането на международния конкурс „Панчо Владигеров“ в София, в НМА. През 2025 той за първи път се провежда в НМА със своя международен вариант. В следващите години идеята на академията е той да се разшири в международен вариант на конкурси за камерна музика, за цигулка и за композиция.

<https://vladigerovcompetition.com/bg/>

<https://nma.bg/mezhdunaroden-klaviren-konkurs-panch/>

- Международният кларинетен конкурс „Сава Димитров“, организиран от фондация „Сава Димитров“ и Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“

<https://savadimitrov.com/>

Академични конкурси в рамките на НМА, който подпомагат развитието на студентите и докторантите:

- Академичният конкурс за дървени духови инструменти „Проф. Никола Стефанов“
<https://nma.bg/academic-competition/>
- Академичен конкурс по виолончело „Професор Здравко Йорданов“
<https://nma.bg/akademichen-konkurs-po-violonchelo-profesor-zdravko-jordanov-2-3-noemvri-2025/>
- Академичен камерен конкурс
<https://nma.bg/xiii-akademichen-kameren-konkurs/>
- Академичен конкурс за камерни ансамбли
<https://nma.bg/xv-akademichen-konkurs-za-kamerna-muzika/>
- Академичен конкурс, посветен на Джакомо Пучини
- Академичен конкурс посветен на Георги Златев-Черкин
- Трети академичен конкурс по звукозапис
- Академичен цигулков конкурс „340 години Йохан Себастиан Бах“
- Академичен квалирен конкурс Морис Равел и Бела Барток и др.

Само в учебната 2024-2025 година са проведени 7 тематични академични конкурса.

6. НМА е инициатор на съвместната инициатива „**MUSICORUM VIA**“ („Две академии – една сцена“), където Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ и Българска академия на науките – БАН, в зала „Проф. Марин Дринов“ на Българската академия на науките ще пвоежда редовни концерти на лауреати на академични конкурси на НМА.

[https://www.facebook.com/events/1331140918421057/?acontext=%7B%22event_action_history%22%3A\[%7B%22surface%22%3A%22external_search_engine%22%7D%2C%7B%22mechanism%22%3A%22attachment%22%2C%22surface%22%3A%22newsfeed%22%7D\]%2C%22ref_notif_type%22%3Anull%7D](https://www.facebook.com/events/1331140918421057/?acontext=%7B%22event_action_history%22%3A[%7B%22surface%22%3A%22external_search_engine%22%7D%2C%7B%22mechanism%22%3A%22attachment%22%2C%22surface%22%3A%22newsfeed%22%7D]%2C%22ref_notif_type%22%3Anull%7D)

7. Проф. д-р Сава Димитров представя редовната рубрика на **#НМА** в предаването на **#БНТ Култура.БГ** като по този начин не само прави ПР на дейността на академията, но подкрепя младите таланти и дава гласност за музикалната култура в официална национална медия.

https://bnt.bg/news/nma-predstavya-v398308-342223news.html?fbclid=IwY2xjawNz9mtleHRuA2FlbQIxMQBicmlkETBFNU53ZktNa3RCOEhdhTGRlAR4nTGNhXLMf4XB2vy-JMhcmIBUXD6RtS74F6PseqgBgvz9nMpEs90DGYtlWLO_aem_wsSSAK4QKQDmB8qXgX1A4g

Въз основа на направените констатации от извършеното оценяване по процедурата за последваща институционална акредитация на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, София, Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства **предлага на Акредитационния съвет на НАОА:**

1. Да даде последваща институционална акредитация на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, София със срок на валидност на акредитацията 6 (ШЕСТ) години (съгласно чл. 77, ал. 6 от ЗВО).

2. Да определи оценка на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ 9.43 (девет цяло и четиридесет и три стотни), изчислена съгл. чл. 77, ал. 8 от ЗВО.

3. Определи капацитет на Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, който е равен на сбора от капацитетите на акредитираните му професионални направления и специалности от регулираните професии по смисъла на §4д, т. 2, изр. 2-ро от ДР на ЗВО.

IV. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

---

1. Да се ускори процеса на разширяване на експлоатация на *Системата за електронно обучение MOODLE*.

Срок: постоянен

2. Да бъдат разработени специализирани електронни средства (**софтуер, информационна база данни за анализ и мониторинг**), които да подпомагат електронизацията на административния процес в НМА за улеснение на студенти, докторанти и преподаватели.

Срок: постоянен

ПРОФ. Д.ИЗК.Н. АНТОАНЕТА АНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ И ИЗКУСТВА

V. ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица 1. Обобщени данни за студентите, обучавани в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София за периода

Учебна година	Общ брой обучавани	Действащи (брой)								Прекъснали	Напуснали	Дипломирани
		Редовно			Задочно			Дистанционно				
		Проф. бак.	Бак.	Маг.	Проф. Бак.	Бак.	Маг.	Бак.	Маг.			
8.3 Музикално и танцово изкуство												
2018/2019	528		390	115		23				28	18	148
2019/2020	681		523	132		26				19	28	161
2020/2021	701		557	117		27				37	24	158
2021/2022	613		456	126		31				34	22	173
2022/2023	632		450	151		31				34	20	187
2023/2024	669		431	197		41				24	13	198
2024/2025	699		466	191		42				37	30	198
Всичко:	4523		327	1029		221				213	155	1223

Таблица 2. Преподаватели на ОТД в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София за периода по години от учебна година 2018/2019 до учебна година 2024/2025

Показател	2018/2019г.	2019/2020г.	2020/2021г.	2021/2022г.	2022/2023г.	2023/2024г.	2024/2025г.
I. Общ брой на преподавателите на ОТД	128	129	124	123	129	124	124
1.Хабилитирани лица (бр.), вкл:	79	76	67	68	68	62	63
1.1.Професори (бр.)	50	49	42	42	49	42	41
с ОНС „доктор на науките	2	1	1	1	-	-	-
с ОНС „доктор”	39	41	37	38	46	40	39

Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	39,06	37,98	33,87	34,15	37,98	33,87	33,06
1.2.Доценти (бр.)	29	27	25	26	19	20	22
с ОНС „доктор на науките	-	-	-	-	-	-	-
с ОНС „доктор”	29	26	24	25	18	19	21
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	22,66	20,93	20,16	21,14	14,73	16,13	17,74
2. Нехабилитирани (бр.), вкл:	49	53	57	55	61	62	61
2.1.Гл. асистенти, в т.ч.	7	7	12	12	15	16	19
с ОНС „доктор”	7	7	12	12	15	16	19
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	5,69	5,43	9,68	9,76	11,63	12,9	15,32
2.2.Асистенти, в т.ч:	7	10	11	9	8	5	4
с ОНС „доктор”	2	5	6	6	6	3	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	5,69	7,75	8,87	7,32	6,2	4,03	3,22
2.3.Старши преподаватели	25	28	27	28	27	29	28
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	19,53	21,71	21,77	22,76	20,93	23,39	22,58
2.4.Преподаватели	10	8	7	6	11	12	10
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	7,81	6,2	5,65	4,88	8,53	9,68	8,06
II. Преподаватели на втори ТД:	18	16	18	17	17	15	14
1.Хабилитирани лица (бр.), вкл:	7	7	7	6	6	6	7
1.1.Професори (бр.)	3	3	3	3	2	1	2
с ОНС „доктор на науките	-	-	-	-	-	-	-
с ОНС „доктор”	2	2	3	3	2	1	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	16,67	18,75	16,67	17,65	11,76	6,67	14,29
1.2.Доценти (бр.)	4	4	4	3	4	5	5
с ОНС „доктор на науките	-	-	-	-	-	-	-
с ОНС „доктор”	3	3	3	2	3	4	4
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	22,22	25	22,22	17,65	23,53	33,33	35,71
2.Нехабилитирани (бр.), вкл:	11	9	11	11	11	9	7
2.1.Гл. асистенти, в т.ч	1	-	1	2	2	1	-
с ОНС „доктор”	1	-	1	2	2	1	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	5,56	-	5,56	11,76	11,76	6,67	-

2.2.Асистенти, в т.ч:	8	7	7	6	6	5	3
с ОНС „доктор”	2	2	2	2	1	2	2
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	44,44	43,75	38,89	35,29	35,29	33,33	21,43
2.3.Старши преподаватели	-	-	-	-	-	-	-
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	-	-	-	-	-	-	-
2.4.Преподаватели	2	2	3	3	3	3	4
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11,11	12,50	16,67	17,65	17,65	20	28,57
Общ брой на преподавателите на ОТД и втори ТД:	146	145	142	140	146	139	138

Таблица 3. Структура на академичния състав в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София на ОТД по възраст и научна степен към учебната година 2024/2025 г.

Възраст	Преподаватели		в т.ч. доктори		Относителен дял доктори в % Спрямо общия брой преподаватели	в т.ч. доктор на науките		Относителен дял д-р на науките в %
	брой	относителен дял	брой	относителен дял спрямо броя в съответната година		брой	относителен дял	
до 35 г.	13	9,42	4		4,26			
от 36 до 45 г.	25	18,12	22		23,40			
от 46 до 55 г.	40	28,99	28		29,79			
от 56 до 65 г.	59	42,75	39		41,49			
над 65 г.	1	0,72	1		1,06			
Общо:	138	100	94		100			

Таблица 4. Публикации и цитирания на преподавателите на ОТД в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София по календарни години през периода на акредитация 2018 - 2024 г. (по данните, изпращани в МОН)

Показатели	Години							Общо
	2018 г.	2019г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023г.	2024 г.	
1. Брой преподаватели	97	89	91	90	89	89	97	
2. Брой научни публикации на преподаватели в индексирани издания - WoS, Scopus	-	-	1	-	-	1	-	2
средно на един преподавател	-	-	0,01	-	-	0,01	-	
3. Брой публикации на преподаватели, индексирани и реферирани в други, специфични за отделните ПН/СРП бази от данни	23	16	18	17	20	38	20	152
средно на един преподавател	0,24	0,18	0,2	0,18	0,22	0,42	0,2	
4. Брой научни публикации на преподаватели в издания от националния референтен списък	24	26	21	31	25	25	31	183
средно на един преподавател	0,25	0,29	0,23	0,34	0,28	0,28	0,31	
5. Брой научни публикации на преподаватели в нереперирани издания	13	6	41	9	23	33	9	134
средно на един преподавател	0,13	0,07	0,45	0,1	0,25	0,37	0,09	
6. Брой рецензирани монографии на преподаватели	6	11	10	5	5	7	3	47
средно на един преподавател	0,06	0,12	0,1	0,05	0,05	0,07	0,03	
7. Брой публикувани учебници за университет или за училищната мрежа, включително и на електронен носител (с ISBN)	-	6	3	1	3	12	2	27
средно на един преподавател	-	0,06	0,03	0,01	0,03	0,13	0,02	
8. Цитирания в издания с импакт фактор и/или импакт ранг (в SCOPUS и/или Webof Science)	-	-	-	-	2	-	1	3

средно на един преподавател	-	-	-	-	0,02	-	0,01	
9. Цитирания в издания БЕЗ импакт фактор и/или импакт ранг	21	22	4	10	20	7	118	202
средно на един преподавател	0,22	0,25	0,04	0,11	0,22	0,07	1,21	

Таблица 5. Списък на преподавателите на ОТД в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София по факултети и катедри към дата 1.10.2025 г.

№	Академична длъжност	Степен	Име, презиме и фамилия	ОТД/друг	1-ви/2-ри договор	НАЦИД
ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИГЕНТСКИ ФАКУЛТЕТ						
Катедра "Теория на музиката"						
1.	Професор	доктор	СНЕЖИНА ВЕЛИЧКОВА ВРАНГОВА-ПЕТКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
2	Професор	доктор	АНДРЕЙ ВАСИЛЕВ ДИАМАНДИЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
3	Професор	доктор	КРЕМЕНА АНГЕЛОВА АНГЕЛОВА	ОТД	1-ви	Вписан
4	Професор	доктор	АНГЕЛИНА ПЕТРОВА ПЕТРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
5	Професор	доктор	ВЕСЕЛА ИВАНОВА БОЯДЖИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
6	Професор	доктор	САБИН МОИС ЛЕВИ	ОТД	1-ви	Вписан
7	Професор	доктор	ВЕСЕЛА ПАУНОВА НАУМОВА-КРИНЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
8	Професор	доктор	НИКОЛАЙ СТЕФАНОВ ГРАДЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
9	Доцент	доктор	ТЕОДОРА ВАСИЛЕВА ДИМИТРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
10	Доцент	доктор	ИРИНА ХАРАЛАМПИЕВА ХАРАЛАМПИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
11	Доцент	доктор	ЙОРДАН КРАСИМИРОВ БАНЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
12	Професор	доктор	ПАВЕЛ ИВАНОВ СТЕФАНОВ	ОТД	1-ви	Вписан
13	Доцент	доктор	ПЕТЪР ЗДРАВКОВ КОСТОВ	ОТД	1-ви	Вписан
14	Доцент	доктор	НАДЕЖДА ВАЛЕНТИНОВА ТОДОРОВА-РАДЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
15	Доцент	доктор	ХРИСТО ФИЛИПОВ ПАВЛОВ	ОТД	2-ри	Вписан
16	Главен асистент	доктор	АНИ ДОБРИНОВА СВИНАРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
17	Асистент		ПЕТЪР МАРИАНОВ ДИМОВ	ОТД	1-ви	Вписан
18	Асистент	доктор	РУМЯНА АНДРЕЕВА МАРГАРИТОВА	ОТД	2-ри	Вписан

19	Асистент		СТЕЛА ЯКИМОВА КЪРНОЛСКА	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "История на музиката и етномузикология"						
20	Професор	доктор	ИЛИЯ ДИМИТРОВ ГРАМАТИКОВ	ОТД	1-ви	Вписан
21	Професор	доктор	ГОРИЦА Н.НАЙДЕНОВА-ЙОСИФОВА	ОТД	2-ри	Вписан
22	Доцент	доктор	МАНУЕЛА ДЕЛЕВА БОНЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
23	Главен асистент	доктор	ПЕТЯ ЦВЕТАНОВА ЦВЕТАНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
24	Старши преподавател		ПЕТИ ГЕОРГИЕВА ЯНКОВА-НАКЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
25	Старши преподавател	доктор	БОНКА ДИМИТРОВА ВАСИЛЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
26	Старши преподавател		ЛЮБОВ БОРИСОВА ТАСЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
27	Старши преподавател		САВА ИВАНОВ СЛАВЧЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
28	Старши преподавател		ИРИНА КОНСТАНТИНОВА ИЛИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
29	Преподавател		МАЯ ФИЛИПОВА ЙОСИФОВА	ОТД	1-ви	Вписан
30	Старши преподавател		АНТОНИЯ ГЕОРГИЕВА БОЖКОВА-ГЕОРГИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "Дирижиране и композиция"						
31	Професор	доктор	ТЕОДОРА ВАЛЕНТИНОВА ПАВЛОВИЧ	ОТД	1-ви	Вписан
32	Професор	доктор	ГРИГОР ПЕТРОВ ПАЛИКАРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
33	Доцент	доктор	Д-р ЯВОР ПЕТРОВ ГОЧЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
34	Доцент	доктор	ГЕОРГИ ВАЛЕНТИНОВ ПАТРИКОВ	ОТД	1-ви	Вписан
35	Доцент	доктор	ПЕТЪР АТАНАСОВ КЕРКЕЛОВ	ОТД	1-ви	Вписан
36	Доцент	доктор	ГЕОРГИ ЕЛЕНКОВ БОРИСОВ	ОТД	1-ви	Вписан
37	Главен асистент	доктор	ДЕНИЦА ЙОРДАНОВА КАБУРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
38	Главен асистент	доктор	ПЕТЪР РУСЕВ ДУНДАКОВ	ОТД	1-ви	Вписан
39	Асистент	доктор	СВЕТЛИН ОГНЯНОВ ХРИСТОВ	ОТД	1-ви	Вписан
40	Старши преподавател	доктор	КРИСТИАНА БОЖИДАРОВА АБРАШЕВА-ЗМИЯРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
41	Старши преподавател		ЗОРНИЦА КОСТАДИНОВА ГЕТОВА	ОТД	1-ви	Вписан
42	Старши преподавател		МАГДАЛЕНА ЙОРДАНОВА ВОДЕНИЧАРОВА-СТАМБОЛИЙСКА	ОТД	1-ви	Вписан
43	Преподавател	доктор	БЛАГОВЕСТА СТОЯНОВА АНГЕЛОВА-ГОНЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
44	Преподавател		МИЛА НИКОЛАЕВА МИХОВА	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "Пиано"						

45	Професор	доктор	АЛЕКСАНДЪР СВЕТОСЛАВОВ ВАСИЛЕНКО	ОТД	1-ви	Вписан
46	Професор	доктор	ЕЛЕНА АНТОНОВА ДИКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
47	Професор	доктор	ДЕСИСЛАВА ДИМИТРОВА ЩЕРЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
48	Доцент		МАРТИН СТЕФАНОВ БЪЧВАРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
49	Доцент	доктор	МАРГАРИТА НИКОЛАЕВА ИЛИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
50	Старши преподавател		РАДОСЛАВ ЧАВДАРОВ НИКОЛОВ	ОТД	1-ви	Вписан
51	Главен асистент	доктор	АНЕЛИЯ ИВАНОВА ГОСПОДИНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
ИНСТРУМЕНТАЛЕН ФАКУЛТЕТ						
Катедра „Клавирна”						
52	Професор	доктор	БОРИСЛАВА АЛЕКСАНДРОВА ТАНЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
43	Професор	доктор	ИЛИЯ НИКОЛОВ ЧЕРНАЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
54	Професор	доктор	ДОБРОМИР МИТЕВ МИТЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
55	Доцент	доктор	ГЕРГАНА ЛЕНКОВА НЕСТОРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
56	Главен асистент	доктор	ГЕОРГИ ЯНКОВ БОЙКИН	ОТД	1-ви	Вписан
57	Главен асистент	доктор	ВИКТОРИЯ АЛЕКСАНДРОВА ВАСИЛЕНКО	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "Струнни инструменти"						
58	Професор	доктор	ЦВЕТОМИР АНГЕЛОВ ЛАЗАРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
59	Професор	доктор	ВЕЛИКА ДИМИТРОВА ЦОНКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
60	Доцент	доктор	РОСЕН ЛЮБОМИРОВ БАЛКАНСКИ	ОТД	1-ви	Вписан
61	Професор	доктор	АТАНАС АНАТОЛИЕВ КРЪСТЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
62	Професор	доктор	ГАЛИНА МИХАЙЛОВА КОЙЧЕВА-МИРЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
63	Главен асистент	доктор	СТОИМЕН КРАСИМИРОВ ПЕЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
64	Доцент	доктор	ДИМИТЪР ХРИСТОВ ХРИСТОВ	ОТД	2-ри	Вписан
65	Асистент	доктор	КОХАР ХАМПАРЦУМ АНДОНЯН-КРАДЖЯН	ОТД	2-ри	Вписан
66	Старши преподавател	доктор	ЗОРНИЦА ДАМЯНОВА РАДИОНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
67	Старши преподавател		МАЛИНА МАНОВА ТАСКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
68	Старши преподавател		РУМЕН ЦАНОВ ЦАНОВ	ОТД	1-ви	Вписан
69	Старши преподавател		МАРИЯЕЛЕНА КР.СРЕДЕВА-СТАЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
70	Преподавател		КАЛИЯ ПЛАМЕНОВА КАЛЧЕВА	ОТД	2-ри	Вписан

Катедра "Духови и ударни инструменти"						
71	Професор	доктор	САВА ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
72	Професор	доктор	ЯСЕН ЕНЧЕВ ТЕОДОСИЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
73	Професор	доктор	АТАНАС ПЕТРОВ КАРАФЕЗЛИЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
74	Доцент	доктор	МИРОСЛАВ ПАВЛОВ ДИМОВ	ОТД	1-ви	Вписан
75	Доцент		БОРИСЛАВ ГЕОРГИЕВ ЙОЦОВ	ОТД	2-ри	Вписан
76	Доцент	доктор	ИВА ЛЮБОМИРОВА ЛЮБОМИРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
77	Доцент	доктор	ПЕТЪР АНГЕЛОВ МАКЕДОНСКИ	ОТД	1-ви	Вписан
78	Главен асистент	доктор	САБИНА ТОДОРОВА ЙОРДАНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
79	Главен асистент	доктор	ВЪЛЧАН МАРИНОВ ВЪЛЧАНОВ	ОТД	1-ви	Вписан
80	Старши преподавател		СВЕТОЗАРА СВ. ПАНАЙОТОВА-ТОНЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
81	Старши преподавател		ОГНЯНА ГР. СОКОЛОВА-ФИЛИПОВА	ОТД	1-ви	Вписан
82	Старши преподавател		АНГЕЛИНА ДЕЧЕВА ДИМИТРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
83	Старши преподавател		СНЕЖАНА БОЖИДАРОВА АБРАШЕВА-КОЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "Камерна музика и клавирен съпровод"						
84	Професор	доктор	ОГНЯН НИКОЛАЕВ КОНСТАНТИНОВ	ОТД	1-ви	Вписан
85	Професор	доктор	ДАНИЕЛА ПЕТРОВА ДИКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
86	Доцент	доктор	ЛИЛИЯ ГЕОРГИЕВА КОСТОВА	ОТД	1-ви	Вписан
87	Доцент	доктор	БОГДАН ИВАНОВ СТАНЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
88	Старши преподавател	доктор	РОСЕН АЛЕКСЕЕВ ИДЕАЛОВ	ОТД	1-ви	Вписан
89	Главен асистент	доктор	ДАРИНА СЛАВЧЕВА СЛАВОВА	ОТД	1-ви	Вписан
ВОКАЛЕН ФАКУЛТЕТ						
Катедра "Класическо пеене"						
90	Професор	доктор	СВИЛЕН ДИМИТРОВ РАЙЧЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
91	Професор	доктор	МАРГАРИТА В. БАСНАРОВА-АТАНАСОВА	ОТД	1-ви	Вписан
92	Професор	доктор	ЕЛИЦА РУМЕНОВА НЕШЕВСКА	ОТД	1-ви	Вписан
93	Професор	доктор	БОРЯНА АСЕНОВА ЛАМБРЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
94	Професор	доктор	НИКОЛАЙ ВЛАДИМИРОВ МОЦОВ	ОТД	1-ви	Вписан
95	Професор	доктор	ЕРМИЛА ИВАНОВА ШВАЙЦЕР	ОТД	1-ви	Вписан

96	Професор	доктор	ЕЛЕНКА БОРИСЛАВОВА КАРАЛИЙСКА-ТРЪПКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
97	Професор	доктор	ВЕЛИЗАРА ХРИСТОВА КАРАЯНКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
98	Гост-преподавател		НИКО МАРКОВ ИСАКОВ	срочен ТД	1-ви	Вписан
99	Доцент	доктор	МАРИАНА СТАНЧЕВА ПЕНЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
100	Доцент	доктор	ГАБРИЕЛА ИВАНОВА ГЕОРГИЕВА	ОТД	2-ри	Вписан
101	Доцент	доктор	НОНА РУМЕНОВА КРЪСТИКОВА	ОТД	2-ри	Вписан
102	Главен асистент	доктор	ЕМЕЛИНА ЛЮДМИЛОВА ГОРЧЕВА-ДИМОВА	ОТД	1-ви	Вписан
103	Главен асистент	доктор	РАДОСТИНА НИКОЛАЕВА ОБРЕТЕНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
104	Главен асистент	доктор	ГИРГИНА ПЛАМЕНОВА ГИРГИНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
105	Асистент		ДОБРИНА ДИМИТРОВА ЙОСИФОВА-ИКОНОМОВА	ОТД	2-ри	Вписан
106	Асистент	доктор	КИРИЛ МАНОЛОВ ТОДОРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
107	Старши преподавател		ЗИЕДИТЕ РУНКУЛЕ	ОТД	1-ви	Вписан
108	Старши преподавател		ВИВИАНА ЕВСТАТИЕВА ГРУДАНСКА	ОТД	1-ви	Вписан
109	Старши преподавател		СВЕТЛАНА АНАТОЛИЕВА СПАСОВА	ОТД	1-ви	Вписан
110	Главен асистент	доктор	ЛИЛИЯ КОНСТАНТИНОВА ЖЕКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
111	Преподавател		СТИЛИЯНА КОЛЕВА ИВАНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
112	Преподавател		ВАСИЛЕНА ДИМИТРОВА АТАНАСОВА	ОТД	1-ви	Вписан
113	Преподавател		ВИКТОРИЯ АВРАМОВА ГЕРШОН	ОТД	1-ви	Вписан
114	Преподавател		АЛЕКСАНДРА СТОЯНОВА ДИЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
Катедра "Музикално-сценично изкуство"						
115	Професор	доктор	ВИОЛЕТА КАРОЛЕВА ГОРЧЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
116	Професор	доктор	МАРИЯ ТАЧЕВА ИЛИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан
117	Професор	доктор	ИВАЙЛО СТРАШИМИРОВ КРИНЧЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
118	Професор	доктор	ДЕЯН ЕВГЕНИЕВ ПАВЛОВ	ОТД	1-ви	Вписан
119	Професор	доктор	АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ ТЕКЕЛИЕВ	ОТД	2-ри	Вписан
120	Главен асистент	доктор	РАДОСЛАВ ТОДОРОВ РАДЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
121	Главен асистент	доктор	СТЕФАН СВЕТОЗАРЕВ ДОНЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
122	Старши преподавател		ЕВЕЛИНА ГЕОРГИЕВА СТАНЧОВСКА	ОТД	1-ви	НЕ

123	Старши преподавател	доктор	ПЕНКА ЛЮБЕНОВА КАЗАНДЖИЕВА	ОТД	1-ви	Вписан само доктор
124	Старши преподавател		БЛАГА ДИМИТРОВА НИКОЛОВА	ОТД	1-ви	НЕ
125	Старши преподавател		МИРА НИКОЛАЕВА ИСКЪРОВА	ОТД	1-ви	Вписан
126	Старши преподавател	доктор	МАРЧО МИТКОВ АПОСТОЛОВ	срочен ТД	2-ри	Вписан
127	Преподавател	доктор	ДАНИЕЛА ПАУНОВА ЯНЕВА	ОТД	1-ви	Вписан само доктор
128	Преподавател		МИРОСЛАВ ВЪЛЧЕВ ГЕОРГИЕВ	ОТД	2-ри	НЕ
Катедра "Поп и джаз изкуство"						
129	Професор	доктор	ЦВЕТАН МИЛЧЕВ НЕДЯЛКОВ	ОТД	1-ви	Вписан
130	Гост-преподавател		ХРИСТО ГЕОРГИЕВ ЙОЦОВ	срочен ТД	1-ви	Вписан
131	Професор	доктор	ИВАН СТОЯНОВ ДИМИТРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
132	Доцент	доктор	ВЛАДИМИР ДИМОВ ДИМОВ	ОТД	1-ви	Вписан
133	Доцент	доктор	МИХАИЛ ХРИСТОВ ЙОСИФОВ	ОТД	1-ви	Вписан
134	Главен асистент	доктор	ЯСЕН ЯСЕНОВ ОБРЕТЕНОВ	ОТД	1-ви	Вписан
135	Главен асистент	доктор	АДРИАНА ОЛЕГ БЕНОВА	ОТД	1-ви	Вписан
136	Старши преподавател		АЛЕКСАНДЪР АНГЕЛОВ БОЖИКОВ	ОТД	1-ви	Вписан
137	Старши преподавател		КРИСТИАН ЙОРДАНОВ ИЛИЕВ	ОТД	1-ви	Вписан
138	Преподавател		МИЛЕН АНГЕЛОВ КУКОШАРОВ	ОТД	1-ви	Вписан
139	Преподавател		ЙОАННА ДИМИТРОВА ЦВЕТКОВА	ОТД	1-ви	Вписан
140	Преподавател		КАЛИН ЛЮБЕНОВ ЖЕЧЕВ	ОТД	2-ри	Вписан
141	Преподавател	доктор	ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ ДЕЛИЕВ	ОТД	2-ри	Вписан